

Værdighedspolitik

Svendborg
Kommune

Om Værdighedspolitikken

Værdighedspolitikken er en overordnet og retningsgivende politik for arbejdet på ældreområdet i Svendborg Kommune. Politikken skal tydeliggøre for borgere og deres pårørende, hvordan ældreområdet i Svendborg Kommune prioriterer og hvad man kan forvente som borger.

Nærværende værdighedspolitik er udarbejdet på baggrund af aftale i finansloven for 2018 og har taget udgangspunkt i Værdighedspolitik 2016 og ældrekonference "Fremtidens ældreliv" i marts 2018. Til ældrekonferencen var alle interesserede inviteret til at give deres bud på, hvad værdighed er for dem. Efterfølgende er Værdighedspolitikken gennemgået af en bredt sammensat styregruppe med repræsentanter fra Ældrerådet, Ældre Sagen, uddannelsesinstitutioner, medarbejder- og ledelsesrepræsentanter fra Svendborg Kommune.

Det politisk vedtagne serviceniveau og kvalitetsstandarder danner sammen med Værdighedspolitikken grundlaget for Svendborg Kommunes ældreområde.

Forsidefoto: Rico Bergholdt Hansen

Foto: colourbox

Forord

I Svendborg Kommune ønsker vi at medvirke til at skabe det gode liv i alle aldre. Vi anerkender at der ikke er én opskrift på et godt ældreliv.

Vores ønske for værdighedspolitikken er derfor, at den understøtter, at der skabes livskvalitet for alle ældre borgere, der hvor de er i deres liv.

Alle mennesker har ret til at blive behandlet værdigt – uanset om vi kan klare os selv, eller om vi har behov for hjælp i hverdagen. Værdighed er en forudsætning for et godt, sundt og aktivt liv.

Rehabilitering er vores velfærdsstrategi, hvor målet er at støtte den enkelte borger i at blive så selvhjulpne som muligt, og dermed opnå højest mulig livskvalitet. Når vi tilrettelægger indsatsen for den enkelte borger, sker det med respekt for, at den enkelte borger så vidt muligt kan fortsætte med at leve det liv, som borgeren ønsker. På den måde er vi med til at sikre, at borgeren og pårørende oplever, at de bliver mødt med værdighed.

Herudover er samvær med andre mennesker et afgørende fokusområde. Vi arbejder målrettet med frivillighed, samskabelse, pårørendesamarbejde, og har fokus på at forebygge ensomhed.

Første version af Svendborg Kommunes værdighedspolitikken fra 2016 er blevet til i et samspil med kommunens borgere, politikere, frivillige, interesseorganisationer, ældreråd, ledere og medarbejdere.

Anledningen til revidering af værdighedspolitikken er finansloven for 2018. Med finansloven blev det bestemt, at værdighedspolitikken skulle revideres og udover de eksisterende fokusområder, også indeholde et fokusområde med pårørende. Denne anden udgave er revideret på baggrund af udsagn fra borgere på Ældrekonferencen i marts 2018, hvor borgerne kom med mange gode forslag og tilbagemeldinger.

Denne politik er et samlet udtryk for de værdier, vi arbejder ud fra på ældreområdet.

Vi vil gerne sige et stort tak til alle, der har bidraget til Svendborg Kommunes Værdighedspolitik.

Bo Hansen
borgmester

Hanne Klit
formand for Social- og
Sundhedsudvalget

Værdigrundlag

Vi arbejder rehabiliterende

Når borgere henvender sig til Svendborg Kommune skal de føle sig imødekommet, set, hørt og forstået i forhold til de ønsker, de har for deres liv. Vi understøtter borgernes egne ressourcer og mestringsevner, samt skaber tryghed og sikkerhed for de borgere, der har behov for hjælp og støtte. Samtidig har vi også en forventning om, at alle borgere bidrager med de ressourcer, de har, og at de borgere, der kan, selv tager ansvar for at skabe et godt ældreliv.

Vi understøtter aktivitet

I Svendborg Kommune ønsker vi at skabe rammerne for et aktivt ældreliv. Vi tilbyder en bred vifte af aktiviteter til borgere uanset deres funktionsniveau. Det at holde sig aktiv både fysisk og mentalt har stor betydning for at kunne bevare sine færdigheder.

Vi prioriterer gode fysiske rammer

I Svendborg Kommune tilbyder vi boliger, der kan dække individuelle behov for alle borgere med mulighed for forskellige aktiviteter, socialt samvær og udeliv i nærmiljøer.

Vi inviterer til samarbejde og samskabelse

Svendborg Kommune ser både pårørende og frivillige som vigtige samarbejdspartnere på ældreområdet. Frivillige og pårørende rummer ressourcer, som kan bidrage til at øge ældre borgeres livskvalitet og mulighed for selvbestemmelse i hverdagen. Borgere og pårørende inviteres til sammen med Svendborg Kommune at skabe rammerne om det gode ældreliv. Vi ønsker, via samarbejde og samskabelse, at pårørende og frivillige involveres alle steder hvor det kan medvirke til at give gode oplevelser for kommunens borgere.

Vi arbejder professionelt

Svendborg Kommune har brug for kompetente og veludannede medarbejdere. Derfor prioriterer vi uddannelse og kompetenceudvikling af alle medarbejdere på ældreområdet.

Vores vision er livskvalitet
for alle ældre borgere i
Svendborg Kommune

Rehabilitering

Mål:

De fleste mennesker har et ønske om at mestre eget liv og klare sig selv, men mange oplever et tab af funktionsevne, når de bliver ældre. Igennem individuelle rehabiliteringsforløb ønsker vi at gøre det muligt for den enkelte at genvinde sin funktionsevne og bedst muligt mestre eget liv. Vi vil understøtte borgerens muligheder for fortsat at mestre og leve et selvstændigt og meningsfuldt liv.

På ældreområdet i Svendborg Kommune er rehabilitering vores overordnede velfærdsstrategi. Det betyder, at rehabilitering og mestring danner rammen for alle ældreområdets aktiviteter.

Handlinger:

Tilbud om hjælp

Når borgere henvender sig til Svendborg Kommune for hjælp og støtte i forhold til personlig pleje og praktiske opgaver, tilbydes de borgere, der kan, et rehabiliteringsforløb. Vi tager udgangspunkt i den enkeltes ressourcer, mål og ønsker, for at understøtte borgerens mulighed for fortsat at mestre hverdagen og klare sig selv. Rehabilitering gives som støtte, træning og vejledning, og borgeren inddrages aktivt i forløbene.

Vi støtter borgeren i at mestre sin livssituation på en måde, der er hensigtsmæssig for den enkelte. Borgeren får tilknyttet en kontaktperson, der koordinerer det tværfaglige samarbejde mellem borgeren, pårørende og de involverede faggrupper.

Sammen skaber vi livskvalitet gennem rehabilitering og mestring af eget liv

Hverdagsteknologi og hjælpemidler

Hverdagsteknologi og hjælpemidler inddrages alle de steder, hvor det er relevant. Det skal understøtte rehabilitering, og være medvirkende til større frihed, selvstændighed og bedre livskvalitet for borgeren.

Kompetenceudvikling af medarbejdere

Vi arbejder aktivt med, at alle medarbejdere på ældreområdet tænker og arbejder rehabiliterende. Det gør vi blandt andet ved, at medarbejderne gennemfører uddannelse i rehabilitering. Vi har løbende fokus på at skabe forandringer i tilgang og kultur, der understøtter rehabilitering og mestring.

Rehabilitering er altså både en række indsatser og en bærende kultur på ældreområdet i Svendborg Kommune.

Rehabilitering:

I et rehabiliteringsforløb tager vi udgangspunkt i den enkeltes ressourcer, mål og ønsker. Det gør vi for at støtte borgeren i at mestre situationen og i at opnå højest mulig livskvalitet ved at tilrettelægge forløbet ud fra den individuelle livssituation.

"Rehabilitering skal for mig være meningsfuldt. Jeg skal inddrages som samarbejdspartner, respekteres og inddrages i beslutninger." (citater borger til Ældrekonference 2018)

Rehabilitering er altid et samarbejde mellem borgeren, pårørende og medarbejdere. Vi støtter og vejleder borgeren i at bevare eller generhverve funktioner, der gør den enkelte i stand til at klare sig selv bedst muligt.

Livskvalitet og selvbestemmelse

Mål:

I Svendborg Kommune arbejder vi ud fra den grundtanke, at borgeren er i centrum. Med det udgangspunkt understøtter vi, at alle kan leve et liv med de interesser og vaner, som er, eller har været, en del af den tidligere tilværelse. Alle borgere skal kunne leve det liv, de ønsker

Handlinger:

Respekt for det enkelte menneske

Vi respekterer det enkelte menneske og er i vores daglige arbejde bevidste om, at vi som mennesker er forskellige. Derfor inviterer vi altid til tæt samarbejde med den enkelte borger og dennes pårørende.

Relationer og sundhedstilbud

I Svendborg Kommune har vi fokus på at forebygge ensomhed og alle borgere skal have mulighed for at danne relationer gennem aktiviteter, socialt fællesskab og samvær med andre.

Derfor tilbyder vi en bred vifte af sociale tilbud, sundhedstilbud og idrætstilbud både til ældre, der er raske og til de, som har et funktionstab. For at højne den mentale og fysiske sundhed er aktiviteter en naturlig del af hverdagen på ældreområdet, eksempelvis i form af involvering i daglige gøremål, gåture, kortspil og hverdagstræning. Vi har velfungerende aktivitetscentre og cafeer, som vi understøtter transport til og fra. Her har borgerne mulighed for at mødes til sociale arrangementer, og deltage i aktiviteter med udgangspunkt i borgernes eget ønske og behov.

Kompetenceudvikling af medarbejdere

Medarbejdere på ældreområdet er opmærksomme på altid at møde mennesker i den livssituation, de er. Det arbejder vi blandt andet på igennem kulturændringer og projekter, der sætter fokus på livskvalitet, selvbestemmelse og uddannelse.

"For at behandle mennesker lige, må man behandle dem forskelligt".

Pårørende

Mål:

Svendborg Kommune ser pårørende som vigtige nøglepersoner, når det handler om at hjælpe borgeren bedst muligt. Pårørende er en del af borgerens liv, historie og identitet og har et unikt kendskab til borgeren.

Vi inviterer til samarbejde med pårørende for at skabe de bedst mulige rammer for den enkelte borger. Det gør vi, fordi vi tror på, at fælles ansvar og samarbejde er med til at højne borgerens livskvalitet.

Handlinger:

Skabe rammer for åbent og tæt samarbejde med pårørende:

Mange pårørende har ønske om at følge og være en del af borgerens liv. Vi involverer og inddrager naturligt de pårørende i de beslutninger, der tages og i de forløb, der igangsættes, gennem åben og tæt dialog. Samarbejdet tager udgangspunkt i borgerens ønske om inddragelse af pårørende og med respekt for pårørende.

I hjemmeplejen inviteres pårørende eksempelvis med til hjemmebesøg, hvor behovet for hjælp i hjemmet vurderes. På plejecentre er pårørende en vigtig del af indflytningssamtalen. Ligesom pårørende inviteres med i Bruger- og pårørenderåd på plejecentrene.

Støtte til pårørende:

Mange pårørende er ofte følelsesmæssigt og praktisk involveret i borgerens liv. Dette betyder, at pårørende kan føle, at de befinder sig i en udsat situation. Derfor lægger Svendborg Kommune vægt på at møde de pårørende med forståelse og respekt samt anerkende deres situation og behov som pårørende.

Vi vil støtte de pårørende ved at lytte til og anerkende deres indsats, anvende deres erfaringer, viden og ressourcer, have forståelse for og tilgodese de pårørendes behov i forløbet.

Kompetenceudvikling af medarbejdere:

Medarbejdernes opgave er at understøtte og være borgerens professionelle omsorgsgiver, men medarbejderen kan ikke erstatte borgerens nære relationer.

Svendborg Kommune lægger derfor vægt på, at medarbejderne bevarer og udvikler kompetencer til at sikre gensidig forståelse, og anerkendelse af de forskellige roller og vilkår, der er for fagpersonalets og de pårørendes indsats.

Fælles indsats mod ensomhed

Mål:

I Svendborg Kommune står vi sammen om en fælles indsats mod ensomhed.

Frivillige foreninger og Svendborg Kommune går sammen om at forebygge ensomhed og skabe initiativer og tilbud, der kan medvirke til livsgnist, håb og glæde for mennesker, der oplever ensomhed.

Vi har i fællesskab fokus på at imødekomme individuelle behov og ønsker og arbejder for, at alle kan finde et tilbud, de har lyst til at deltage i.

Handlinger:

Vi skaber fælles viden

Ensomhed er ikke det samme som at være alene. Man kan sagtens være alene uden at føle sig ensom. Og omvendt kan man også være sammen med andre og samtidig føle sig ensom. Ensomhed handler om at føle sig ufrivilligt alene. Det er en svær opgave at identificere ensomhed, og ensomhed er for mange et tabubelagt emne. Derfor arbejder Svendborg Kommune kontinuerligt på at uddanne medarbejdere i, hvordan de kan være opmærksomme på at tale om ensomhed, når de møder en borger, der har brug for hjælp.

Frivillige foreninger og Svendborg Kommune ønsker et ligeværdigt samarbejde. Vi arbejder på at understøtte og udbrede kendskabet til de tilbud vi har, og vi har fokus på, at vores fælles viden og erfaringer skaber et bedre fundament for at sikre gode og alsidige muligheder for alle borgere i Svendborg Kommune.

Vi kan mere sammen

Vi er opmærksomme på, at den frivillige og kommunale verden bidrager med forskellig viden, kompetencer og muligheder. Vi har et fælles mål om at støtte den enkeltes mulighed for at leve det liv, de ønsker.

Foto: colourbox

Det kræver, at vi har respekt for og tillid til at se hinandens forskellige ressourcer og styrker. Vi tror på, at vi kan mere sammen.

Vi viser vej sammen

Vejviserne udspringer af et samarbejde mellem Svendborg Kommune og foreningerne Røde Kors, Kontakt Mellem Mennesker, Ældre Sagen og Kræftens Bekæmpelse.

Vejviserne er frivillige, der tager på besøg hos borgere, der oplever ensomhed. Vejviserne kender til de aktiviteter og muligheder, der er i Svendborg og omegn. Ved at tage udgangspunkt i den enkelte borgers drømme og ønsker for en meningsfuld hverdag formidler Vejviserne kontakt til den frivillige verden, og hjælper den enkelte ind i nye fællesskaber.

Ud fra den erfaring vejviserne får, tager de også initiativ til at starte alternative aktiviteter op, f.eks. livsfortællegrupper, eller gågrupper i lokale boligområder.

Vi hjælper ind i fællesskaber

"Klip til fællesskab" er et tilbud til borgere, der modtager hjemmehjælp og savner sociale aktiviteter og fællesskaber i hverdagen. Det at tage ud til nye aktiviteter og fællesskaber alene første gang kan være svært.

For nogle er blot det at formulere sine egne ønsker en udfordring. Derfor tilbyder vi, at borgerens kendte hjemmehjælper i fællesskab med borgeren undersøger, hvad der passer til borgerens ønsker, og ledsager borgeren til den nye aktivitet den første gang.

Vi udvikler os sammen

Vi ser kompetenceudvikling som en vigtig del af en fælles indsats mod ensomhed. Fælles temadage og undervisning for frivillige og medarbejdere i Svendborg Kommune skal være med til at understøtte samarbejde og viden. Det gør vores fælles indsats mod ensomhed stærkere.

Denne side i Svendborg Kommunes Værdighedspolitik - Fælles indsats mod ensomhed - er skrevet i samarbejde med frivillige foreninger, Frivilligrådet, Ældrerådet og Svendborg Kommune.

Kvalitet, tværfaglighed og sammenhæng i plejen

Mål:

I Svendborg Kommune arbejder vi tværfagligt og professionelt. Hjælpen ydes omsorgsfuldt og nærværende, så borgeren oplever, at mødet med medarbejdere på ældreområdet sker med værdighed og respekt.

Handlinger:

Kvalitet:

Vi arbejder systematisk med at sikre kvalitet i arbejdet på ældreområdet. Når vi implementerer nye arbejdsmetoder, tager vi udgangspunkt i evidensbaseret viden og erfaringer. For at sikre opsamling af erfaringer og fremadrettet kvalitet vil vi fortsat prioritere at deltage i udviklingsprojekter og forskning inden for ældreområdet.

Tværfaglighed:

Det er en naturlig del af vores dagligdag at samarbejde på tværs af faggrupper. Vi samarbejder tværfagligt, fordi det højner kvaliteten af plejen til den enkelte borger. I Svendborg Kommune er forebyggelse højt prioriteret, fordi det kan forbedre den enkeltes livskvalitet og være med til at hindre unødvendige indlæggelser.

Derfor undervises vores medarbejdere til at være særligt opmærksomme på sygdomstegn, funktionsnedsættelser og ikke mindst underernæring. Vi arbejder tværfagligt med blandt andet akutsygeplejersker, terapeuter, hjemmetræning, ernærings- og aktivitetspersonale samt relevante specialteams.

Vi tilrettelægger tværfaglig opfølgning på alle borgere på ældreområdet, der har været indlagt på sygehus for at sikre et godt efterforløb og forhindre genindlæggelse.

Foto: colourbox

Sammenhæng

Borgere og pårørende skal opleve, at medarbejdere på ældreområdet samarbejder både med regionen og andre faggrupper internt i kommunen.

For at understøtte et sammenhængende forløb arbejder vi eksempelvis med telekommunikative løsninger, der sikrer en effektiv og sikker opgaveløsning internt og i samarbejde med læger, sygehus og øvrige samarbejdspartnere.

Kommunikation

Borgere og pårørende skal opleve en professionel, troværdig og let forståelig kommunikation og indgang til ældreområdet. Det sikrer vi blandt andet ved, at vores hjemmeside er let tilgængelig og opdateret, så borgerne nemt kan søge og finde svar på spørgsmål.

Derudover udgiver vi et blad målrettet til ældre, vi inviterer nye folkepensionister til informationsmøder, vi laver informationsfoldere, der er tilgængelige på biblioteker og Borgerservice og vi er lydhøre og imødekommende i den telefoniske og personlige kontakt.

Kompetenceudvikling af medarbejdere

Vi ser det som en vigtig del af ældreplejen, at medarbejderne fortsat uddannes og kompetenceudvikles for at sikre en høj faglig kvalitet. Vi arbejder med at inddrage nye metoder og pædagogiske redskaber, der understøtter faglighed.

Mad og ernæring

Mål:

Glæden ved mad og rammen for måltidet hænger for manges vedkommende sammen med livskvalitet og sundhed. Vi mener, at det gode måltid er muligheden for at imødekomme og respektere den enkeltes ønsker og behov. Både i forhold til hvad man ønsker at spise, hvornår og hvordan. Vores mål er derfor at skabe sundhed for den enkelte borger med fokus på indflydelse og selvbestemmelse i relation til mad og ernæring.

Handlinger:

Valgmuligheder

Vi understøtter borgerens individuelle behov for mad igennem hele døgnet. Det gør vi blandt andet ved, at borgeren har mulighed for at spise på forskellige tidspunkter, at der er forskel på portionsstørrelser, næringsbehov, konsistens på mad og forskellige præferencer for mad og måltider.

Borgere med særlige behov

Et af vores opmærksomhedspunkter er borgere, der har brug for en speciel kostform. Det kan eksempelvis være småtspisende, overvægtige eller ældre med tygge/synke-besvær. Derfor har vi kost- og ernæringsfaglige medarbejdere, der kan råde og vejlede. De er tilknyttet de enkelte plejecentre og sektioner i hjemmeplejen.

Vi underviser medarbejdere i at udføre ernæringsvurderinger og følge op på disse. Det gør vi, for at borgeren får mulighed for individuelt tilpasset vejledning og kostform.

Foto: colourbox

Det fælles måltid

Vi arbejder for, at den enkelte borger i videst mulig omfang inddrages i måltidernes planlægning, indkøb og tilberedning. På denne måde styrkes borgernes nydelse og lyst til at spise. Samtidig danner aktiviteterne gode muligheder for fællesskab og samvær.

Vi inviterer pårørende til borgere på plejecentre til at være en naturlig del af hverdagen og kan deltage i sociale aktiviteter, som fx at spise med, lave mad i køkkenet og deltage i arrangementer.

Alle kommunens pensionister har mulighed for at komme på Svendborg Kommunes aktivitetscentre og cafeer og nyde et måltid sammen med andre i hyggelige omgivelser.

Rammen for måltidet

I Svendborg Kommune tror vi på, at rammen for selve måltidet har stor betydning for appetit og livskvalitet.

På plejecentrene har vi blandt andet fokus på at skabe hyggelige omgivelser, anrette og servere maden pænt, gøre forskel på hverdag og fest og have fokus på livretter og yndlingsmager.

Kvalitet og udvikling

Vi vil sikre, at borgerne er tilfredse med den mad vi tilbyder fra kommunens madservice. Derfor laver vi tilfredshedsundersøgelser og har i kommunens madhus et smagspanel, der er med til at kvalificere og udvikle retter.

Kompetenceudvikling af medarbejdere

For at sikre en faglig og velfunderet ernæringsindsats på hele ældreområdet, underviser vi løbende plejepersonalets medarbejdere i kost og ernæring.

Min sidste tid - en værdig død

Mål:

I Svendborg Kommune skal borgeren opleve, at livet leves – lige til det sidste.

Vi ønsker, at den lindrende palliative pleje og omsorg ydes sammenhængende, tværfagligt og helhedsorienteret med udgangspunkt i borgerens og de pårørendes ønsker for den sidste tid.

Den lindrende pleje og omsorg ydes af et team af fagligt kvalificerede medarbejdere, der skal sikre tryghed og nærvær for borgeren i den sidste tid.

I Svendborg Kommune skal ingen dø alene, hvis de ikke ønsker det.

Handlinger:

Afklaring

Tidligt i forløbet tager sygeplejersken initiativ til en samtale sammen med borgeren og de pårørende for at afklare behov og ønsker for den sidste tid. Sygeplejersken tilrettelægger plejen og omsorgen individuelt, fleksibelt og koordineret under hensyntagen til den aktuelle situation. Borgeren har til hver en tid retten til at give udtryk for sine ønsker i forhold til genoplivning. Tilgangen skal tage udgangspunkt i den uforudsigelighed i behov og ønsker, vi ved karakteriserer den sidste tid af livet.

Tværfagligt samarbejde

Forskellige faggrupper er ofte involveret i borgerens forløb. Vi ønsker et velfungerende og koordineret tværfagligt samarbejde, både internt i kommunen og med eksterne samarbejdspartnere. Et samarbejde der sikrer, at borgeren og de pårørende oplever et sammenhængende forløb.

Palliation

Palliation betyder lindring og livskvalitet ved livstruende sygdom. Den palliative indsats har til formål at fremme livskvaliteten hos patienter og familier ved at forebygge og lindre lidelse af både fysisk, psykisk, social og åndelig art.

Vi tilstræber, at den lindrende pleje og omsorg varetages af et team af medarbejdere, der er kendte af borgeren og de pårørende. Både for at sikre kontinuitet, men også for at kunne være 'på forkant' med, hvad der kan ske i forløbet.

Pårørende og frivillige

Når en borger er døende involverer det hele familien. Derfor inddrager og involverer medarbejderne de pårørende, hvis det ønskes. Medarbejderne har forståelse for de pårørendes situation og forstår at anerkende og tilgodese de pårørendes behov i forløbet.

Svendborg Kommune ønsker et tæt og udviklende samarbejde med de frivillige, der tilbyder støtte og aflastning til borgere og pårørende i den sidste tid af livet.

Kompetenceudvikling for medarbejdere

For at kunne yde en kvalificeret og fleksibel lindrende pleje og omsorg er det en forudsætning, at medarbejderne har faglige kompetencer inden for palliation.

Svendborg Kommune sikrer kontinuerlig kompetenceudvikling hos de forskellige medarbejdergrupper fx undervisning, uddannelse, faglig sparring og supervision.

Læs mere på
Svendborg Kommunes hjemmeside:
www.svendborg.dk/værdighedspolitik

- Kvalitetsstandarder
- Serviceniveau
- Demenspolitik
- Sundhedspolitik
- Frivilligpolitik
- Handicappolitik
- Politik for socialt udsatte borgere

